

† VARSANUFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Învierea Domnului, biruința vieții asupra
morții și luminarea întregii făpturi

PASTORALĂ
LA SĂRBĂTOAREA ÎNVIERII DOMNULUI
2026

Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului

ÎNALTPREASFINȚITUL PĂRINTE
† **DĂRSANVIȘIE**
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

† VĂRSĂNYFIE
ARHIEPISCOPUL RÂMNICULUI

Învierea Domnului, biruința
vieții asupra morții și
luminarea întregii făpturi

Scrisoare pastorală la Sărbătoarea
Învierii Domnului

Editura *Praxis* a Arhiepiscopiei Râmnicului
Râmnicu Vâlcea
2026

† VĂRSĂNYFIE

Prin harul lui Dumnezeu,
Arhiepiscopul Râmnicului

**Preacuviosului cin monahal, preacucernicului cler și
preaiubiților credincioși din cuprinsul Arhiepiscopiei
Râmnicului,
Har, milă și pace de la Dumnezeu-Tatăl, Fiul și Sfântul
Duh,
iar de la noi părințești binecuvântări!**

*„Cerurile după cuviință să se veselească și pământul
să se bucure. Și să prăznuiască toată lumea cea văzută
și cea nevăzută, că a înviat Hristos, Bucuria cea veșnică!”
(Canonul Paștilor)*

*Preacuvioși și Preacucernici Părinți,
Iubiți fii și fiice duhovnicești,*

Hristos a înviat!

În lumina cea neapusă a dimineții celei de a treia zi strălucește taina cea mai presus de minte și de cuvânt: Învierea Domnului nostru Iisus Hristos.

O, taină preaslăvită și de minte necuprinsă! Răsărind din mormânt ca un Soare al dreptății, Fiul lui Dumnezeu Cel Înviat din morți, „Domnul puterilor și Împăratul slavei” (Psalmul XXII, 7-10), a luminat marginile lumii cu strălucirea Învierii, chemând pe cei din umbra morții la viață nouă și

nesticăcioasă, pentru înnoirea lumii, văzută de ucenicul iubit al Domnului, Sfântul Ioan Evanghelistul, și înscrisă în Cartea Vieții (*Apocalipsa XXI*).

Astăzi toate se luminează de strălucirea Celui Înviat, căci Învierea lui Hristos este revărsarea luminii necreate, care pătrunde întreaga existență și o așază pe calea îndumnezeirii.

Lumina Celui Înviat este lumina vieții dumnezeiești, care izvorăște din iubirea veșnică a lui Dumnezeu. Aceasta nu luminează numai ochii trupului, ci, mai ales, ochii sufletului, făcându-l pe om să vadă adevărul propriei chemări: aceea de a trăi în comuniune cu Dumnezeu. În această lumină, întunericul păcatului se risipește, iar rănila firii omenești încep să se vindece.

Astăzi se luminează cerurile, pentru că îngerii văd împlinită taina mântuirii și slujesc cu bucurie pe Împăratul vieții. Se luminează pământul, pentru că omul, ridicat din căderea sa, este chemat din nou la demnitatea de fiu al lui Dumnezeu. Se luminează și adâncurile, pentru că Hristos Domnul a coborât până la hotarul morții, „zdrobind întru tărie puterea morții”¹ și umplând cu prezența Sa locul în care domnea odinioară întunericul.

Biserica vestește cu bucurie că „toate s-au umplut de lumină: și cerul, și pământul, și cele de dedesubt”². În această lumină se descoperă sensul ultim al existenței: acela că lumea nu este făcută pentru întuneric și moarte, ci pentru viață, comuniune și slavă.

De aceea, prin Învierea Mântuitorului Hristos, Cel Ce este cu adevărat „Învierea și viața tuturor” (*Ioan XI, 25*), lumina biruiește definitiv întunericul, iar această lumină nu

1 Sedealna a doua duminicală, glas IV.

2 „Canonul Învierii”, Cântarea a treia, în *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2000, p. 27.

apune niciodată, pentru că ea este însăși viața lui Dumnezeu dăruită lumii. Cine intră în această lumină începe încă de aici să guste bucuria Împărăției celei veșnice, unde nu este nici moarte, nici întristare, ci doar strălucirea nesfârșită a Celui Înviat.

Iubiți fii și fiice duhovnicești,

Învierea Domnului este temelia neclintită și adevărul desăvârșit al credinței noastre creștine, pentru a cărei mărturisire, spune Avva Ishiron în *Pateric*, creștinii vor fi slăviți în vremurile de pe urmă³. Căci precum răsăritul soarelui biruiește întunericul nopții, așa lumina Învierii risipește umbra morții și a neștiinței.

Taina cea mai presus de minte a iubirii smerite și milostive a lui Dumnezeu se descoperă în iconomia mântuirii ca lucrare dumnezeiască ce întrece hotarele rațiunii omenești și depășește puterea cuvintelor. Cel Ce este mai presus de ființă, necuprins și neajuns de minte, a binevoit, din iubire nemăsurată pentru făptura Sa, să Se coboare în adâncul smereniei, îmbrăcând firea omenească, fără a părăsi slava dumnezeirii Sale și fără să fi cunoscut păcatul, încât ne-a făcut părtași neprihănirii Sale și a ridicat întreaga fire umană la împreună-dobândirea vieții veșnice.

Această taină este revelarea iubirii milostive a lui Dumnezeu: Cel Ce a întemeiat cerul și pământul, Cel Ce ține toate prin cuvântul puterii Sale, S-a întrupat și S-a supus condiției omenești, primind neputințele firii, pentru ca, prin smerenia Sa, să ridice pe omul căzut. „Aveam trebuință ca Dumnezeu să Se întrupeze și să moară, pentru ca noi să trăim; am murit împreună cu El, pentru ca să ne curățim; am înviat împreună cu El, pentru că am murit împreună cu

³ Avva Ishiron, *Patericul*, Editura Reintregirea, Alba Iulia, 2003, p. 127.

El; suntem slăviți împreună, pentru că împreună cu El am înviat”⁴, accentua Sfântul Grigorie de Nazianz. Astfel, ceea ce pentru mintea omenească pare de neînțeles a devenit în planul dumnezeiesc calea mântuirii, slava s-a arătat în smerenie, iar puterea în jertfă.

Smerenia dumnezeiască a atins culmea sa pe Golgota, unde Cel fără de păcat a primit moartea pentru viața lumii. Însă Cel Ce a fost răstignit nu a rămas în puterea morții, ci, sfărâmând zăvoarele iadului, a ridicat împreună cu Sine pe Adam și tot neamul omenesc. Înainte de venirea Mântuitorului, moartea stăpânea peste neamul omenesc ca o consecință a păcatului și ca o lege a stricăciunii, care supunea întreaga creație. Omul, zidit pentru viață și comuniune cu Dumnezeu, se afla sub umbra întunericului și a despărțirii. La plinirea vremii (*Galateni IV, 4*), Cuvântul cel veșnic al Tatălui a primit trup muritor, pentru ca, prin moartea Sa, să pătrundă în adâncul acestei realități și să o transforme din interior. „Ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund” (*Isaia LIII, 7*). Coborârea Sa în moarte nu a fost o supunere neputincioasă, ci o lucrare liberă a iubirii dumnezeiești: „Mântuitorul Hristos a plătit pentru cel ținut cu moartea, ca pe acela să-l slobozească din legăturile morții”⁵, învață Sfântul Ioan Gură de Aur. Cel Ce este Viața a primit să guste moartea pentru toți, iar prin această smerită pogorâre a sfărâmat zăvoarele iadului și a risipit puterea întunericului. El Și-a dat „sufletul răscumpărare pentru mulți” (*Marcu X, 45*), S-a adus jertfă Tatălui pentru noi, într-un miros de bună mireasmă, iar prin

4 SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL, *Cuvânt la Sfintele Paști*, E.I.B.M.O., București, 2009, p. 65.

5 SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Cuvântări la praznice împărătești*, în colecția Izvoarele Ortodoxiei, vol. 5, traducere de pr. Prof. Dumitru Fecioru, Tipografia Cărților Bisericești, București, 1942, p. 220.

Înviere a arătat că moartea este o realitate trecătoare, lipsită de puterea de a-l despărți definitiv pe om de Dumnezeu.

Astfel, firea omenească cea rănită odinioară de păcat s-a înnoit prin Harul cel dumnezeiesc și s-a împodobit cu lumina cea neapusă, ca să viețuiască nu după stricăciunea pământului, ci după slava Împărăției celei de sus.

Prin Hristos Cel Înviat viața se revarsă din nou asupra întregului neam omenesc, iar mormântul, care odinioară era simbol al sfârșitului și al disperării, s-a transformat în loc al așteptării și al nădejzii, căci din el a răsărit viața cea fără de sfârșit. Totodată, „fără Învierea lui Hristos, nu avem nicio nădejde că mai urmează ceva după moarte”, învață Sfântul Chiril al Alexandriei⁶.

Dreptslăvitori creștini, preacuvioși și preacucernici părinți,
„Prăznuim astăzi omorârea morții și începutul unei alte vieți veșnice”⁷.

Viața cea neînserată, inaugurată prin Înviere, nu aparține doar veacului viitor, ci începe încă din această lume, în viața Bisericii. Prin Sfintele Taine, omul se împărtășește de Harul dumnezeiesc și devine părtaș al acestei realități noi. În Harul Sfântului Duh strălucește lumina Învierii și ne oferă posibilitatea ca viața noastră să fie orientată spre comuniunea deplină în Împărăția lui Dumnezeu. De aceea, *Canonul Învierii* ne îndeamnă: „să ne curățim simțirile și să vedem pe Hristos strălucind cu neapropiata lumină a Învierii”. În această formulare, imnograful unește două realități fundamentale: curățirea și vederea. Omul nu poate

⁶ SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, în col. *Părinți și Scriitori Bisericești*, vol. 41, trad de Sfântul Dumitru Stăniloae, București, 2000, p. 1151.

⁷ „Canonul Învierii”, *Cântarea a șaptea*, în *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2000, p. 37.

vedea lumina Învierii atâta timp cât simțirile sale sunt întunecate de patimi. Patima nu este doar o slăbiciune morală, ci o opacizare a persoanei și, de aceea, curățirea, sfințirea vieții, îi oferă omului posibilitatea ca lumina dumnezeiască să devină perceptibilă. Omul nu este chemat să se elibereze de simțuri, ci să le curățească pentru a deveni capabile de o percepție profundă a realității Învierii. Astfel, vederea Mântuitorului Hristos Cel Înviat este o experiență integrală a persoanei, în care întreaga ființă participă la lumina Harului dumnezeiesc.

Această curățire devine posibilă pentru că Însuși Hristos Domnul este numit în *Canonul Învierii* „Paștile cele curățitoare”. Prin jertfa și Învierea Sa, El nu doar arată calea curățirii, ci o face posibilă. Pentru aceasta, El vine în ajutorul nostru, ca prezență vie care intră în adâncul existenței noastre. Dumnezeu Se apropie de fiecare inimă smerită și rugătoare, purtând cu Sine puterea Harului, care ridică, vindecă și întărește.

În perioada Postului Sfințelor Paști, ne-am încredințat de faptul că această curăție a sufletelor noastre nu este un simplu efort uman, ci o lucrare sinergică, în care Harul lui Dumnezeu și libertatea omului se întâlnesc. „Ieri m-am îngropat împreună cu Tine, Hristoase, astăzi mă scol împreună cu Tine, înviind Tu. Răstignitu-m-am ieri împreună cu Tine, Însuți împreună mă preaslăvește, Mântuitorule, întru Împărăția Ta”⁸.

Din această perspectivă, curățirea are și o dimensiune eclezială. Biserica este spațiul în care oamenii se curățesc prin efortul ascetic și lucrarea Harului dumnezeiesc, pentru a primi Lumina Învierii.

⁸ „Canonul Învierii”, Cântarea a treia, în *Slujba Învierii*, E.I.B.M.O., București, 2000, p. 27.

Omul curățit de cele care-l străjuiau în întunericul păcatului și al morții sufletești devine purtător de lumină, adică participă la viața dumnezeiască. Curățirea simțurilor face posibilă vederea lui Dumnezeu, iar această vedere nu este doar contemplare, ci comuniune vie cu El, nădejde și putere de biruire a tuturor încercărilor. „Când văd că Hristos a biruit moartea, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, nu mă mai tem, nu mai privesc către neputința mea, ci iau în minte nebiruita putere a Celui Ce-mi va ajuta”⁹. Să ne apropiem purtători de lumină de Hristos, Cel Ce a ieșit din mormânt ca un Mire, și să prăznuim împreună cu cetele iubitoare de praznic Paștile lui Dumnezeu cele mântuitoare. „Umblați ca fii ai luminii! – ne îndeamnă Apostolul neamurilor – pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate și adevăr, încercând ce este bineplăcut Domnului. Și nu fiți părtași la faptele cele fără roadă ale întunericului” (*Efeseni V, 8-11*).

Evlavioasa prăznuire a Paștilor înseamnă și a înveșnici lumina Învierii pe chipurile celor sărmani, „spre a stăpâni dragostea”¹⁰, prin transformarea iubirii primite de la Dumnezeu în iubire concretă pentru semenii. Lumina Învierii se păstrează vie în noi doar atunci când devine lumină împărtășită. Dacă o închidem în interiorul unei bucurii individuale, ea se stinge treptat, însă, dacă o împărtășim, aceasta se multiplică și se adâncește. „Fără comuniune, lumea nu e decât tristețe, ruină, distrugere și masacre”¹¹, ne încredințează Sfântul Dumitru Stăniloae.

9 SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, „Cuvânt la Marea duminică a Paștilor”, în *Sfinții Părinți despre moartea și Învierea Domnului*, Editura Sophia, București, 2008, p. 333.

10 SFÂNTUL IOAN GURĂ DE AUR, *Problemele vieții*, trad. Cristian Spătăreanu și Daniela Filioeanu, Ed. Egumenița, Galați, 2007, p. 144.

11 SFÂNTUL DUMITRU STĂNILOAE, Marc-Antoine COSTA DE BEAUREGARD, *Mica dogmatică vorbită. Dialoguri la Cernica*, Ed. Deisis, 2000, p. 219.

Chipul celui sărac este adesea acoperit de tristețe sau de sentimentul abandonului. În aceste chipuri, lumea vede uneori doar lipsa, însă credința vede un loc al prezenței tainice a lui Hristos Cel Înviat. Când omul își deschide inima și mâinile către cel lipsit, nu face doar un gest social, ci participă la lucrarea lui Dumnezeu, Care ridică și reînnoiește persoana umană. Astfel, lumina Învierii este „înveșnicită” pe chipurile semenilor, iar întâlnirea cu celălalt se realizează în lumina lui Dumnezeu. Cel care dăruiește primește și el: primește bucuria de a vedea cum chipul celui alt se luminează, cum nădejdea, credința și dragostea renasc acolo unde era deznădejde și multă suferință.

Iubiți părinți și dreptslăvitori creștini,

Învierea Domnului este, așadar, începutul vieții celei neînserate, care luminează drumul omului spre veșnicie. În lumina ei, sensul existenței se descoperă ca participare la viața lui Dumnezeu, în comuniune cu sfinții, în a căror nădejde a strălucit certitudinea că lumina Învierii nu va apune niciodată. Ei sunt aceia care au mărturisit cu bucurie și cu evlavie că Mântuitorul Hristos Cel înviat este începutul vieții celei neînserate. Sfinții apar în viața Bisericii ca purtători ai luminii dumnezeiești, ca oameni în care strălucirea pascală nu a rămas doar o experiență trecătoare, ci a devenit o stare permanentă a existenței lor. Ei sunt numiți „purtători de lumină”, pentru că în viața lor a strălucit slava lui Dumnezeu. În același timp, în chipul lor luminat Biserica vede anticiparea Împărăției lui Dumnezeu, unde lumina Mântuitorului Hristos va străluci fără umbră și fără sfârșit. Astfel, fiecare sfânt este o icoană vie a luminii pascale, iar prin ei lumea întreagă este chemată să intre în aceeași lumină.

Epifanii ale lucrării Harului lui Dumnezeu în istorie și în viața poporului român rămân sfinții ocrotitori ai Arhiepiscopiei Râmnicului, amintindu-i aici pe aceia pe care îi vom cinsti în chip deosebit în această perioadă pascală: Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica și Sfânta Cuvioasă Matrona de la Hurezi.

Astfel, în duminica a treia după Paști, numită „a Mironosițelor”, în data de 26 aprilie, în Arhiepiscopia Râmnicului va avea loc Sărbătoarea *Aducerii în Oltenia a moaștelor Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica*, ocrotitorul Eparhiei și unul dintre chipurile cele mai luminoase ale spiritualității românești, în care Harul lui Dumnezeu a strălucit prin blândețea, rugăciunea, discernământul duhovnicesc și puterea sa de a transforma comunitățile în care a slujit.

În același timp, proclamarea canonizării Sfintei Cuvioase Matrona, care va avea loc la Mănăstirea Hurezi, în data de 5 mai, arată că lucrarea Harului dumnezeiesc nu se limitează la o epocă sau la anumite forme de slujire. În tăcerea și smerenia vieții monahale de la Mănăstirea Hurezi, Sfânta Cuvioasă Matrona a trăit o viață de rugăciune, de răbdare și de dăruire jertfelnică, încât a devenit vas ales al Harului lui Dumnezeu. Sfințenia ei a fost asemenea luminii care arde în taină, dar care, în timp, a strălucit peste întreaga Biserică.

Pentru credincioșii din Arhiepiscopia Râmnicului, aceste evenimente duhovnicești reamintesc că sfinții au fost membri vii ai Bisericii, legați de poporul dreptcredincios prin iubire și prin neîntreruptă rugăciune. De aceea, cele două sărbători devin momente de reînnoire spirituală, care cheamă pe fiecare om la curățirea inimii și la comuniunea cu Dumnezeu. În prezența sfinților, credincioșii descoperă

modul în care lumina Mântuitorului Hristos Cel Înviat se reflectă în viața oamenilor și cum istoria unui loc devine, prin sfințenie, istorie a întâlnirii dintre Dumnezeu și om.

În această lumină pascală, să devenim și noi mărturisitori ai faptului că Învierea Domnului transformă inimile prin Harul lui Dumnezeu, Care să vă fie sprijin în toate lucrările cele bune, iar bucuria sfântă a Paștilor să vă rămână ca o lumină neapusă în suflet, aducând rod de bunătate, milă și pace.

Rugăm pe Mântuitorul Hristos Cel Înviat să vă dăruiască sănătate, putere duhovnicească și binecuvântare în toate, iar lumina Învierii să strălucească mereu în viața tuturor!

Hristos a înviat!

Al vostru, al tuturor, de tot binele voitor și către Hristos Domnul, Cel Înviat din morți, rugător,

+Varsanufie

† VARSANUFIE,

Arhiepiscopul Râmnicului

Pastorală dată în Reședința Arhiepiscopală din
Râmnicu Vâlcea, la Sărbătoarea Învierii Domnului
din anul mântuirii 2026.

Precucernicii și Preacuvioșii Părinți din Arhiepiscopia
Râmnicului vor citi această Pastorală în bisericile parohiale
sau mănăstirești la Sfânta Liturghie a Învierii Domnului, iar
la filiale, a doua zi.

ARHIEPISCOPIA RÂMNICULUI
Str. Arhiepiscopiei, nr. 1, Râmnicu Vâlcea,
cod: 240178,
județul Vâlcea, România.
www.arhiepiscopiaramnicului.ro